

Rezultati waldorfskega izobraževanja

Na waldorfski šoli je moč opaziti veselje do učenja ter pozornost, posvečeno čustveni inteligenci in dinamičnemu družabnemu delovanju. A kaj se zgodi s temi učenci, ko zapustijo idilično okolje waldorfske šole? Kako so pripravljene na življenje? Na katere univerze se vpišejo? Kako na njih gledajo njihovi profesorji?

Ta vprašanja so bila postavljena v dveh študijah, ki ju je objavil Raziskovalni inštitut za waldorfsko izobraževanje v Ameriki. Tukaj je nekaj njihovih ugotovitev. Prijazno pa vabljeni, da v celoti preberete raziskavo na Survey of Waldorf Graduates in North America.

Na raziskovalnem inštitutu so v letih **od 1943 do 2005** vodili osebne razgovore s **526 bivšimi waldorfskimi dijaki iz 27 waldorfskih gimnazij**. Osredotočili so se na njihovo nadaljnjo pot po končani srednji šoli, za kakšno obliko šolanja so se odločili in kje so se šolali. Intervjuvali pa so tudi njihove profesorje na univerzah.

Bivši waldorfski dijak – pričevanja profesorjev

Dr. W. Warren B. Eickelberg, profesor biologije, univerza Adelphi, New York

Tako kot so se dogajale spremembe v akademskih vsebinah in v tehnologiji, se je spremenil tudi tipični študent. Brez dvoma so vse te stalne spremembe vplivale na moje učne izkušnje. V vsej tej dinamiki sprememb, ko so bile ogrožene vrednote in izpodbijani standardi obnašanja, se je vsake toliko časa na mojih predavanjih pojavil poseben stabilizacijski vpliv: bivši učenec waldorfske šole. Razlikovali so se od drugih. Vsi brez izjeme so bili hkrati skrbni ljudje, ustvarjalni študentje, ljudje z razpoznavnimi vrednotami in ko so spregovorili, so povedali nekaj pametnega.

Ko sem razlagal geološka obdobja, sem mnogokrat povedal resnično zgodbo o možu, katerega kalkulator je lahko registriral številko 9.9 x 10⁹⁹. Odkril je, da se celo predvideno število atomov v volumnu nam znanega univerzuma v kubičnih milimetrih ne bi moglo približati temu zaporedju veličine. Bivši waldorfski dijak je bil tisti, ki je našel članek, ki je navajal, da so možnosti, da sta si dve osebi, ki nista dvojčka, gensko enaki, ena proti 1 x 10^{6.270} in torej zaključil, da je vsaka oseba resnično edinstven in posebno ustvarjen posameznik.

Pravijo, da vidijo zgodovinarji civilizacijo kot reko skozi čas, ki je pogosto napolnjena s krvjo, kriki, z ubijanjem in odkritji. Bivši waldorfski učenec to reko na nek način vidi, vendar se osredotoča tudi na njene bregove, kjer so ljudje, ki ljubijo, vzgajajo otroke, gradijo domove, pišejo pesmi, častijo in klešejo kipe. Ti študentje vidijo ozadje dejstev, ki jih je potrebno ponavljati zgolj za opravljanje izpitov.

Široko zanimanje, pripravljenost za raziskovanje novih področij in za povezovanje z znanimi področji, umetniški čut in zmožnost uporabe le-tega pri znanstvenih problemih. Imajo močan, izredno individualistični (nesektaški) duhovni čut za lastno delo – njihov svet je bil obsežnejši in zanimivejši od njih samih. Stan Rachootin, profesor bioloških znanosti, Mount Holyoke College

Močna intelektualna vedoželjnost, pripravljenost za poglobljanje in preizkušanje novih stvari, sposobnost empatije do študentov, ki se mučijo, in samozavest pri izražanju samega sebe. Margaret Pobywajlo, University of New Hampshire, Manchester

Razumela je, da je početje 'množice' nesmiselna avantura in je kategorično odklonila

sodelovanje. To je naredila brez domišljavosti, glasnosti in nastopaštva. Paula K. Clarke, Columbia College

Intenzivnost pri intelektualnem delu; pripravljenost iskati nenavadne priložnosti za učenje; jasnost misli ob združevanju vrste predavanj in izkušenj kot zasnove svojega diplomskega dela. Leslie Offutt, Vassar College

Katero univerzo obiskujejo bivši waldorfski dijaki?

Bivši waldorfski dijaki so obiskovali mnoge visoke šole in univerze po svetu. Pravzaprav je opaziti, da zelo malo dijakov neke šole po zaključku gimnazije obiskuje isto univerzo kot sošolci. V letu 2004 je 438 dijakov obiskovalo 201 različnih univerz.

Navdušujoča večina bivših waldorfskih dijakov nadaljuje in dokonča šolanje na univerzah. **94 % tistih, ki jih zajema poročilo, je obiskovalo univerzo in jih 88 % tudi zaključilo študij** ali so ga ravno zaključevali. Od preostalih 12 % jih je približno polovica (5,4 %) začela, a ne dokončala študija, medtem ko druga polovica (6,3 %) bodisi s študijem ni začela bodisi se je posvetila poklicnemu ali umetniškemu ustvarjanju, ki ni povezano s stopnjo akademske izobrazbe.

Primerjava waldorfskih dijakov z drugimi ameriškimi študenti

V primerjavi s splošno ameriško študentsko populacijo skoraj trikrat toliko bivših waldorfskih dijakov študira socialne in behavioristične študije ter diplomira na področju umetnosti in humanističnih ved. Približno 50 % več bivših waldorfskih dijakov študira naravoslovje in matematiko.

94 % profesorjev je izjavilo, da so iniciativnost in etični standardi med najmočnejšimi lastnostmi bivših waldorfskih dijakov. Prav tako jih je kar 80 % profesorjev opisalo kot mlade ljudi z močnimi vodstvenimi sposobnostmi.

Pri njih je opaziti fleksibilno razmišljanje, pogosto 'izven okvirov' in sposobnost jasnega ter pogumnega povezovanja na videz nepovezanih predmetov. Mnogi profesorji so pohvalili njihovo sposobnost fleksibilnega razmišljanja skupaj z ustvarjalnostjo, posebno pa so pohvalili njihovo pripravljenost za intelektualno tveganje.

Delodajalci so o waldorfskih dijakih, ki niso obiskovali univerze, povedali:

- pripravljen, da naredi »dodatni kilometer«, spravljen, sočuten in navdušen.
- Če reče, da bo nekaj naredila, to tudi naredi, in to pravočasno. Z veseljem vskoči namesto drugih, če ne morejo izvesti svojih nalog.
- Zelo fleksibilen, hitro se je učil.
- Ves čas se trudi razviti globlje razumevanje in je odprt za nove ideje, različne aspekte in širše vidike.
- Dela z avtističnimi otroki, pri katerih je potrebno začutiti potrebe in želje, neverbalne namige. Je pozorna in skrbna do sodelavcev.

POKLICI, V KATERE SO SE PODALI (tisti, bivši dijaki, ki niso nadaljevali ali zaključili študija)

Posel 21,3 %

Umetniški izvajalec 19,1 %

Drugo (vključno z vojsko) 14,9 %

Upodabljaljoča umetnost 10,6 %

Trgovska in gradbeniška uprava 8,5 %

Šolstvo 8,5 %

KRITIKA BIVŠIH WALDORFSKIH DIJAKOV

Večina profesorjev, ki so napisali anekdote o bivših waldorfskih dijakih, je trdila, da nimajo glede identitete in slabosti waldorfskih študentov, ki so jih poučevali, v primerjavi z drugimi študenti nobene kritike. Ko je neki profesor povzemal nekatere manjše težave, ki jih je opazil pri nekaterih od mnogih waldorfskih študentov, je zaključil: »Če bi lahko izbiral, bi z veseljem kadarkoli spet predaval waldorfskim študentom.«

Neka bivša waldorfska dijakinja je kritizirala waldorfsko šolo, da »odpre preveč področij zanimanja«.